

Finans Norges innspill til arbeidet med Statsbudsjettet 2027 – marskonferansen

Et statsbudsjett som prioriterer samfunnsøkonomisk gevinst

Overordnet sett mener vi at regjeringen i større grad bør innrette budsjettpolitikken så den understøtter pengepolitikken og prioriterer de områdene som er viktig for vekst, omstilling og nyskaping i norsk økonomi.

Perspektivmeldingen 2024 tegnet et bilde av store utfordringer og behov for omfattende omstilling for norsk økonomi og næringsliv i årene fremover. For å opprettholde velferdsnivået i Norge, må vi ha en velfungerende privat sektor. Gode og stabile rammebetingelser og en politikk som stimulerer til innovasjon og omstilling er en forutsetning for fremtidig velstand og vekst. I den forbindelse mener vi det er beklagelig at budsjettforliket i forbindelse med RNB innebærer en nedleggelse av Regelrådet, som vi mener har en viktig funksjon i å synliggjøre og vurdere administrative byrder for næringslivet i regelverksutviklingen.

I EU pågår det nå store initiativer for å fremme europeisk konkurransekraft, samtidig som vi står i et krevende geopolitisk og geoøkonomisk landskap.

Finans Norge håper at forenkling, konkurransekraft, verdiskaping og økt produktivitet i offentlig sektor vil være førende for regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2027, og at tiltak som gir stor samfunnsøkonomisk gevinst vil prioriteres.

Vi ønsker å peke på følgende konkrete saker til regjeringens arbeid med statsbudsjettet for 2027:

Tilstrekkelig ressurser til EU/EØS-arbeid

- *Det må bevilges tilstrekkelig ressurser til at EØS-avtalen kan følges opp på en god måte og i tråd med økt fokus på konkurransekraft og endret reguleringskultur i EU*

Det er positivt og viktig at regjeringen prioriterer å få ned etterslepet både på å innlemme EU-regelverk i EØS-avtalen og på å gjennomføre regelverket i norsk lov. Samtidig pågår det store og viktige initiativ i EU som vil ha stor betydning for Norge. En av EUs viktigste målsettinger fremover er å styrke Europas konkurransekraft. Det pågår arbeid med flere ambisiøse strategier som vil ha stor innvirkning på rammebetingelsene til norsk næringsliv. Det er i EU nå økt fokus på forenkling, og på hvordan regelverk implementeres og etterleves. Det gir både muligheter og utfordringer for Norge som EØS-land. Det er viktig at det settes av tilstrekkelig ressurser i forvaltningen til å kunne være en aktiv og relevant del av utformingen av disse initiativene, og at endringene i reguleringskulturen også følges opp i Norge.

Vi mener det bør etableres en strukturert interessentdialog knyttet til EU/EØS-saker på finansområdet. Det var svært positivt at Finansdepartementet arrangerte et innspillsmøte i august 2025. Dette bør ikke være en engangsforeteelse, men etablere grunnlaget for en dynamisk dialog for å ivareta informasjonsutveksling og analyse i den omfattende regulatoriske agendaen og slik bidra til et godt grunnlag for tidlig påvirkning i viktige saker for norske interesser.

Vi har tidligere uttrykt bekymring for ressursituasjonen i Finansdepartementet på finansmarkedsområdet. Som departementet selv uttrykte i fagproposisjonen til statsbudsjettet for både 2025 og 2026, krever regelverksutviklingen på finansmarkedsområdet stadig mer ressurser.

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet

- *Gitt de enorme samfunnsøkonomiske verdiene som tapes årlig gjennom f.eks. registersvindel mot Skatteetaten og Nav, bør det i statsbudsjettet prioriteres å styrke innsatsfaktorene fremover i arbeidet mot økonomisk kriminalitet.*

Bedrageri, hvitvasking og annen økonomisk kriminalitet er et stort og økende samfunnsproblem. Ikke bare rammer det næringsliv, offentlige finanser, privatpersoner og svekker tilliten til samfunnets institusjoner, men det bidrar til å finansiere alvorlig nasjonal og internasjonal kriminalitet.

Finans Norge mener det nå er avgjørende at Norge styrker innsatsen mot økonomisk kriminalitet og legger til rette for, og tar i bruk verktøy for bedre samhandling og datadeling. Dette gjelder både mellom offentlige etater, og særlig mellom offentlige etater og private aktører i stort. Det er fremdeles behov for økte ressurser til Politiet og påtalemyndigheten, og opprusting av enheten for finansiell etterretning i Økokrim, slik at arbeidet mot bedragerier får en varig og vesentlig styrking. Dette bør omfatte ressurser til en forsert utvikling av nye dataløsninger. Det blir helt sentralt for å kunne bekjempe denne type kriminalitet, som skjer til dels i realtid.

De regulatoriske sandkasseprosjektene i regi av Finanstilsynet og Datatilsynet har allerede gitt resultater i form av forslaget til endring av Finansforetaksloven. Finansnæringen håper på en hurtig gjennomføring av lovendring og eventuelt forskrifter som vil muliggjøre en klar forbedring av delingsadgangen med et utvidet aktørspekter, samt en formalisering av nødvendige delingshubber.

I det offentlig-private samarbeidet DSOP, er økonomisk kriminalitet satt på dagsorden for 2026. Man er godt i gang med innsiktsarbeidet for å finne konsepter som kan begrense eller stanse registerkriminalitet ved å dele tilgjengelige data og anti svindel løsninger mellom finansnæringen og offentlige aktører som Skatteetaten, Nav, Brønnøysundregistrene, Digdir m.fl. Det er viktig at disse aktørene får tilstrekkelig ressurser og mandater til å kunne prioritere dette arbeidet.

Sett opp mot de enorme samfunnsøkonomiske verdiene som tapes gjennom for eksempel registersvindel mot Skatteetaten og NAV, er det nødvendig å styrke innsatsfaktorene i arbeidet mot bedrageri. I ytterste konsekvens kan storskala bedrageri mot det norske samfunnet svekke tilliten til den tillitsbaserte norske modellen.

Ytterligere satsing på klimaforebygging og -tilpasning

- *Styrke bevilgningene NVEs klimaforebyggende arbeid, og sørge for at DSB kan prioritere videreutvikling av Kunnskapsbanken*

Ekstremvær er nå normalen. Både forsikringsutbetalingene og statlige erstatningsutbetalinger øker. Finans Norges årlige klimarapport viser at forsikringsselskapene de siste 10 årene har utbetalt en samlet erstatning på over 38 milliarder kroner for skader på bygning og innbo, som følge av natur- og værrelaterte hendelser. Størstedelen av dette er fra vannskader i tettbygde strøk.

NVE har anslått et etterslep på forebygging av flom- og skredsikring på rundt 85 milliarder kroner, og dagens bevilgninger må økes betraktelig. Gjerdrumutvalget skrev i 2022 at bevilgningene burde økes til 1,5 milliarder kroner årlig, men årets bevilgning er fortsatt under halvparten av dette. NVE har selv påpekt at det er utfordrende å få tak i ressurser med rett kompetanse, og det vil være fornuftig å se på en opptrappingsplan både for finansiering og kompetanseheving i kommunene.

I en rapport fra 2024, anslår [Menon Economics og NGI at vær- og naturrelaterte hendelser koster samfunnet 5,5 milliarder årlig](#). Dette er anslått å øke til 19 milliarder kroner i 2100.

Kommunene må også settes i stand til å håndtere overvann, og finansiering til overvannstiltak må sikres. Forsikringsselskapene har de siste ti årene erstattet vær- og naturskader for 38,3 milliarder kroner, hvor overvann står for omtrent halvparten. Forebygging er nødvendig for trygge lokalsamfunn over hele landet, og samfunnsøkonomisk er det langt mer lønnsomt å forebygge enn å reparere når skaden først har inntruffet.

Det er positivt at regjeringen har lagt frem stortingsmeldinger om henholdsvis klimatilpasning og flom og skred, og har begynt arbeidet med å følge opp disse med konkrete tiltak. Men det må også et betydelig løft til i bevilgningene til forebyggende tiltak. Finans Norge oppfordrer regjeringen til å foreta et nødvendig løft i satsingen på klimaforebygging og -tilpasning som står i samsvar med de faktiske utfordringene i neste års statsbudsjett.

I tillegg oppfordrer Finans Norge Stortinget til å sørge for at Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap tilføres nødvendige ressurser og mandater til å videreutvikle Kunnskapsbanken. Dette er et viktig planverktøy i kommunenes arealplanlegging og forebyggings- og tilpasningsarbeid.

Bidra til å forenkle bærekraftsrapportering for norske bedrifter

- *Brønnøysundregistrene bør få øremerkede midler til å samle inn og videreformidle digital, frivillig bærekraftsrapportering.*

EUs første forenklingsspakke (Omnibus I) fører til betydelige forenklinger innenfor bærekraftig finans. Norsk finansnæring støtter forenkling, samtidig som EUs mål om en rettferdig grønn omstilling ligger fast.

Tilgang på pålitelig bærekraftsinformasjon er avgjørende for samfunnets omstilling. Dette forutsetter velfungerende markeder der vesentlig informasjon er lett tilgjengelig, og hvor aktørene kan ha tillit til rapporteringen. Etter Omnibus I vil færre selskaper bli pålagt å rapportere om bærekraft. Myndighetene bør legge til rette for at ikke-rapporteringspliktige bedrifter enkelt kan rapportere i tråd med EUs frivillige rapporteringsstandard, og sikre at rapporteringen gjøres tilgjengelig for relevante interessenter. Dette vil redusere risikoen for at selskaper blir nedlesset av ulike informasjonsforespørsler, og gi lavere administrative kostnader knyttet til innhenting av bærekraftsinformasjon. En slik tilnærming støtter dermed regjeringens mål om å styrke norske bedrifters konkurransekraft.¹

Finans Norge oppfordrer regjeringen til å gi øremerkede midler til Brønnøysundregistrene for å samle inn og tilgjengeliggjøre frivillig bærekraftsinformasjon. Finans Norge er informert om at Brønnøysundregistrene har søkt om midler via medfinansieringsordningen for en «proof of concept»

¹ [Regjeringens plan for Norge 2025-2029](#)

og mener at det blir viktig at de har øremerkede midler for 2027 slik at de raskt kan skalere opp løsningen dersom den fungerer etter hensikt.

Videre oppfordrer Finans Norge myndighetene til å ta en aktiv rolle i utarbeidelse av veiledning, maler og Q&A-mekanismer for å gjøre bærekraftsrapporteringen enklere for norske bedrifter. Erhvervsstyrelsen i Danmark har gjort et godt stykke arbeid, og aktører som NHO, Regnskap Norge, Revisorforeningen og Finans Norge er positive til å bidra med sin kompetanse.

Kapitaltilgang

- *Sørge for gode og stabile rammevilkår for finansnæringen og innrette det næringsrettede virkemiddelapparatet slik at det utløser privat kapital.*

Det norske kapitalmarkedet fungerer i hovedsak godt, men det er mye som tyder på at det er for dårlig tilgang på risikokapital og tidlig vekstfasefinansiering i Norge, og at tilgangen er vesentlig lavere enn i sammenlignbare land. Det viktigste tiltaket er å sørge for konkurransedyktige og stabile rammebetingelser for finansnæringen og investormiljøer.

I tilfeller der det er en markedssvikt som gjør at det ikke er tilstrekkelig kapital i markedet, kan det offentlige virkemiddelapparatet ha en viktig rolle. Det er positivt at regjeringen har igangsatt et arbeid med å gjøre apparatet mer brukervennlig og treffsikkert. Ordningene må innrettes så inngangsbarrieren ikke blir for høy, verken for bedriftene eller bankene.

Det er en viktig forutsetning at virkemiddelapparatet innrettes slik at det ikke erstatter eller fortrenger privat kapital, men adresserer den konkrete markedssvikten og bidrar til å utløse eller mobilisere privat kapital. Finans Norge mener at finansielle virkemidler i hovedsak bør kanaliseres gjennom bankene og det profesjonelle kapitalmarkedet. Vekstgarantiordningen under Innovasjon Norge, Arbeidsgarantiordningen under Eksfin og ordninger under InvestEU er eksempler på ordninger som gjennom å avlaste bankenes risiko, styrker tilgangen til bankfinansiering til bedrifter typisk i vekstfase som ikke kan stille tilstrekkelig sikkerhet for ordinære utlån.

Finans Norge mener at virkemiddelapparatet, kapitaltilgang og rammebetingelser i større grad må sees i en helhetlig sammenheng.

Dette bør reflekteres i neste års statsbudsjett.

Stimulere til økt privat sparing – IPS og BSU

- *Vurdere ytterligere økning av skattefavisert sparebeløp i IPS og vurdere å styrke BSU-ordningen*

Det er positivt at det maksimale sparebeløpet i skattefavisert pensjonssparing som del av pensjonsforliket ble hevet fra kr 15 000 til kr 25 000 fra 1.januar 2026.

IPS var en viktig del av pensjonsforliket i 2005 og 2007 og innført som et supplement til folketrygden og tjenestepensjonsordningene. Kuttet i sparebeløp som ble innført i 2022 var uheldig. Det er viktig med stabile rammevilkår rundt alle de tre pilarene i pensjonssystemet for å sikre forutsigbarhet og reell mulighet til å planlegge for alderdommen. Sparing til egen pensjon vil bli viktigere og viktigere ettersom befolkningen blir eldre og statsfinansene blir strammere.. IPS har et mildt skattefavisert

element som er likt uavhengig av inntekt og ordningen sikrer at pengene faktisk bindes til pensjonsalder. Derfor mener Finans Norge at det skattefavoriserte beløpet bør økes ytterligere som del av et bærekraftig pensjonssystem.

Finans Norge mener samtidig at halveringen av skattefradraget for BSU-sparing som ble innført i 2022 bør reverseres og at ordningen bør styrkes for å motivere flere unge til å spare til egen bolig.